A. D. 1928 CURRENDA Nrus V

PISMO URZĘDOWE TARNOWSKIEJ KURJI DIECEZJALNEJ

WIZYTACJA KANONICZNA
DEKANATU RZEPIENNICKIEGO
ODBĘDZIE SIĘ W NASTĘPUJĄCYM PORZĄDKU:

JE. Najprzewielebniejszy Ks. Biskup Ordynarjusz przybędzie do Moszczenicy dnia 15 maja po południu i dokona tu wizytacji 16 i 17, a następnie w Staszkówce 18, w Turzy 19 i 20, w Rzepienniku Biskupim 21 i 22, w Rozembarku 23 i 24 maja.

Najprzew. Ks. Biskup Sufragan przybędzie do Polnej dnia 6 czerwca po południu i dokona tu wizytacji 7, w Szalowej 8, w Łużnej 9 i 10, w Zborowicach 11, w Siedliskach 12 czerwca.

Wszyscy P. T. Kapłani wezmą we Mszy św. w dniach wizytacji kolektę de Spiritu Sancto, o ile na to pozwolą rubryki.

Wpisywanie do ksiąg hipotecznych praw własności polskich osób prawnych kościelnych i zakonnych

Art. XXIV Konkordatu postanawia: 1) Rzeczpospolita Polska uznaje prawa własności osób prawnych kościelnych i zakonnych do wszystkich majątków ruchomych i nieruchomych, kapitałów, dochodów oraz innych tytułów prawnych, które te osoby prawne posiadają obecnie na ziemiach Państwa Polskiego.

2) Rzeczpospolita Polska zezwala, aby wspomniane wyżej prawa własności, w razie gdyby nie były jeszcze zapisane w księgach hipotecznych na imię posiadających je osób prawnych (Biskupstw, Kapituł, Kongregacyj, Zakonów, Seminarjów, beneficjów proboszczowskich, innych beneficjów etc.), zostały w nich zapisane, a to na podstawie deklaracji kompetentnego Ordynarjusza, poświadczonej przez kompetentną władzę cywilną.

W wykonywaniu powyższych postanowień korkordatu Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 lutego 1928 (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 120) postanawia:

Art. 1. Wpisanie prawa własności na imię polskiej osoby prawnej kościelnej lub zakonnej ma miejsce w tym wypadku, gdy prawo to rozciągało się na posiadaną w dniu 10 lutego 1925 (data podpisania w Rzymie konkordatu) przez polską osobę prawną kościelną lub zakonną nieruchomość lub inne prawo, lecz nie było wpisane do księgi hipotecznej (gruntowej, wieczystej) na jej imię.

Przez posiadanie nieruchomości lub innego prawa w rozumieniu rozporządzenia niniejszego rozumie się faktyczne władanie jawne i spokojne we własnem imieniu i w dobrej wierze, jakby się było właścicielem, o ile objęcie i wykonywanie tego władania miało miejsce za wiedzą i bez sprzeciwu poprzedniego właściciela.

Art. 2. Osobami prawnemi kościelnemi i zakonnemi (art. 1) są jednostki i instytucje, posiadające osobowość prawną w rozumieniu prawa kanonicznego.

Art. 3. Wpisanie prawa własności do księgi hipotecznej (gruntowej, wieczystej) następuje na podstawie deklaracji właściwego Ordynarjusza (arcybiskupa, biskupa, administratora diecezji).

Wymagane przez poszczególne ustawy zezwolenie jawnego z księgi hipotecznej właściciela na dokonanie wpisu hipotecznego nie jest potrzebne.

Art. 4. Deklaracja winna zawierać:

1) dokładne określenie nieruchomości lub innego prawa i posiadanie według art. 1 ustęp 2;

2) wymienienie polskiej osoby prawnej kościelnej lub zakonnej, na której imię wpis hipoteczny ma nastąpić;

3) podanie okoliczności i dowodów stwierdzających, że prawo powyższe odpowiada warunkom, przewidzianym w art. 1 ustęp 2.

Art. 5. Deklarację poświadcza delegat Rządu, wyznaczony dla danej diecezji przez Radę Ministrów.

Art. 6. Odmowa wydania poświadczenia przez delegata Rządu nie zamyka danej polskiej osobie prawnej kościelnej lub zakonnej dochodzenia swego prawa na drodze sądowej.

Art. 10. Wpisy hipoteczne i deklaracje wolne są od opłat sądowych i stemplowych.

* * *

Polecamy niniejszem wszystkim P. T. Rządcom parafji, kościołów i Przełożonym Domów Zakonów i Zgromadzeń zakonnych, by bezzwłocznie jak najstaranniej zbadali w księgach hipotecznych i posiadanych wyciągach hipotecznych kartę B, na której się znajduje wymieniony właściciel nieruchomości lub innego prawa, będącego w dniu 15 lutego 1925 w faktycznem posiadaniu kościoła, probostwa, zakonu, zgromadzenia, fundacji i t. p. i gdyby stwierdzili, że jako właściciel figuruje ktokolwiek inny, a nie kościół, probostwo, zakon, zgromadzenie, fundacja i t. p., tylko np. fundusz religijny, poczynili bezzwłocznie starania celem uzyskania potrzebnej deklaracji Ordynarjusza.

Zwracamy uwagę na tę okoliczność, że często własność kościoła (zwłaszcza cmentarze kościelne i grzebalne) figurują w hipotece jako dobro publiczne, co nie jest zgodne ani z prawem kanonicznem, ani z obowiązującem dotychczas prawem cywilnem.

Wykonanie niniejszego zarządzenia nakładamy na sumienie i osobistą odpowiedzialność materjalną i karną obowiązanych do strzeżenia i obrony dobra kościelnego.

Niniejsze nasze zarządzenie będzie wykonane możliwie najrychlej, a w żadnym razie nie później, jak do dnia 1 lipca 1928.

Jubileusz kapłański Ojca św.

Dnia 21 grudnia 1929 obchodzić będzie Ojciec św. Pius XI złote gody swego kapłaństwa.

Na pamiątkę wspomnianej rocznicy międzynarodowy komitet pod protektoratem J. E. Kardynała Achillesa Locatelli, z prezesem J. E. Mons. Caccia-Dominioni na czele, powziął zamiar ufundowania ołtarza Najśw. Sakramentu w marmurze i bronzie w ko-

ściele św. Karola Boromeusza al Corso w Rzymie, gdzie 21 grudnia 1879 młody lewita Achilles Ratti przystępował do ołtarza, aby odprawić pierwszą Mszę św. przed relikwią serca św. Karola.

Celem urzeczywistnienia powyższego zamiaru komitet postanowił zwrócić się do wszystkich narodów świata z gorącem wezwaniem, aby pospieszyły z ofiarami pro erigendo altari, koszta bowiem konstrukcji ołtarza wyniosą około dwóch miljonów lirów.

Komitet przy obliczaniu ewentualnej wysokości ofiar różnych narodów wyraził nadzieję uzyskania z diecezyj polskich — łącznie z ruskiemi — najmniej sto tysięcy lirów.

Zechcą więc Przewielebni XX. Proboszczowie urządzić składkę na ten cel w uroczystość św. Piotra i Pawła — zapowiedziawszy ją wprzód ludowi, a zebrane ofiary przesłać Kurji Biskupiej.

Wstępny proces w sprawie rozgłosu świętości życia O. Fabjana Maliszewskiego

J. E. ks. Zygmunt Łoziński, Biskup Piński, postanowił dla rozszerzenia chwały Bożej oraz uzyskania nowego patrona dla naszego kraju i swej diecezji przeprowadzić wstępny proces w sprawie rozgłosu świętości życia O. Fabjana Maliszewskiego, zwanego zwykle Przemyskim, z zakonu Dominikańskiego, zmarłego w r. 1644 w mieście Stołpcach. Do tego procesu przepisane jest prawem kościelnem wyszukanie i zbadanie pism Sługi Bożego. Przez pisma rozumieją się nietylko rękopisy i wogóle pisma Sługi Bożego jeszcze nieogłoszone drukiem, ale też wydrukowane, tak samo jego kazania, listy, dzienniki, autobiografje, słowem wszystko, co Sługa Boży sam własną ręką lub przez innych napisał.

Na prośbę Najprzew. ks. Biskupa, który się do nas w tym celu zwrócił, polecamy ogłosić z ambony, aby ci, którzyby byli w posiadaniu jakichkolwiek z wymienionych pism, albo wiedzieli o pismach tego rodzaju, znajdujących się u osób innych, przysłali je bezzwłoczne, a względnie o nich donieśli pod adresem Kurji Biskupiej w Pińsku, bądź bezpośrednio (w kopercie poleconej), bądź przez swego proboszcza.

Utrzymywanie łączności z wychodźcami

Otrzymaliśmy następujący komunikat, który podajemy do wiadomości:

PRYMAS POLSKI *Poznań, dnia 10 kwietnia 1928*
L. dz. 1238/28 Pr.

EKSCELENCJO!

Ze strony wychodźców naszych we Francji i w Niemczech, jak i ze strony ich duszpasterzy na obczyźnie dochodzą mnie użalenia, że XX. Proboszczowie w Polsce nie utrzymują prawie żadnego związku z parafjanami swymi, którzy na dłuższy czas wywędrowali zagranicę, szukając na obczyźnie pracy i zarobku. Dla ustrzeżenia ich od wrogich wpływów, na jakie życie ich religijne na obczyźnie jest ze wszech stron narażone, jest rzeczą pożądaną, a nawet konieczną, aby XX. Proboszczowie prowadzili

spisy wychodźców, polecali ich modlitwom i utrzymywali z nimi kontakt, przez listy upominające ich do praktyk religijnych i życia cnotliwego, jakoteż przez dostarczanie im czasopism katolickich i dobrych książek.

Najdostojniejszych Księży Biskupów proszę uprzejmie, by dla dobra emigracji naszej polecili Księżom Proboszczom utrzymywanie serdecznych stosunków z parafjanami, przebywającemi na obczyźnie.

† August Kard. Hlond
Prymas Polski

Sprawozdanie z Papieskiego Dzieła Rozkrzewienia Wiary za r. 1927 do 20 stycznia 1928

Według sprawozdań nadesłanych przez ks. dyrektorów parafjalnych zaprowadzono Dzieło w 33 parafjach, zorganizowano 214 dziesiątek, wygłoszono kazań misyjnych przeszło 50, zaprenumerowano 105 egzempl. Misji Kat., a 67 innych pism misyjnych.

Członkowie Dzieła R. W. złożyli . . . . 3.786·54 Zł
Inne dochody i datki przyniosły . . . . 574·18 Zł
Razem . . 4.360·72 Zł

W szczególności:

Parafja	Dyrektor paraf.	Ilość dziesiąt.	Wkładki członków		Inne	
			Zł	gr	Zł	gr
Bochnia	Ks. A. Wilczkiewicz	22	218	55		
Bochnia semin. n. ż.	Ks. W. Gadowski	2	10	–		
Borowa	Ks. M. Nawalny	31	473	50		
Bruśnik	Ks. J. Grabowski	1	24	–	4	40
Brzeziny	Ks. A. Dunajecki	7	18	–		
Brzeźnica ad D.	Ks. J. Koterbski	2	19	96		
Cerekiew	Ks. Wł. Osmólski	4	91	20		
Chorzelów	Ks. A. Stańczyk	—	18	50		
Cikowice	Ks. J. Zachara	10	68	–		
Gródek	Ks. J. Waleń	1	20	–		
Grybów	Ks. L. Kowalski	13	284	15	29	40
Jakóbkowice	Ks. J. Fasuga	2	55	20		
Jastrząbka Nowa	Ks. J. Gajek	2	8	40		
Jodłownik	Ks. A. Tajduś	3	18	–		
Królówka	Ks. Fr. Romański	4	96	–		
Łączki Kucharskie	Ks. A. Gliński	—	44	–		
Odporyszów	Ks. R. Steinsdorfer	—	14	50		
Okulice	Ks. J. Mucha	7	142	60	19	16
Olszyny	Ks. M. Florek	5	71	–		
Otfinów	Ks. P. Podolski	5	100	–		
Piotrkowice	Ks. M. Gruszkowski	4	50	–		
Podegrodzie	Ks. J. Oleksik	—	53	31		
Radomyśl W.	Ks. J. Zwierz	—	36	12		
Rajbrot	Ks. M. Orczyk	3	45	–		
		128	1979	99	52	93

Parafja	Dyrektor paraf.	Ilość dziesiąt.	Wkładki członków		Inne	
			Zł	gr	Zł	gr
Z przeniesienia		128	1979	99	52	93
Rzezawa	Ks. J. Padykuła	10	235	—		
Sędziszów	Ks. J. Granicki	11	171	50		
Szczucin	Ks. J. Ligęza	20	420	—	7	—
Szynwałd	Ks. A. Siemieński	4	140	—		
Tarnów katedra	Ks. J. Skalski	34	499	25	166	54
Uście Solne	Ks. Fr. Baliński	—	10	—		
Zaborów	Ks. M. Dąbrowski	6	36	—		
Zbyszyce	Ks. J. Wilczeński	—	26	—		
Złota	Ks. J. Pragłowski	1	12	—		
Żdżarzec	Ks. St. Serwin	—	256	80		
Ks. J. Bach					10	—
Ks. Fr. Hachaj					5	—
Ks. J. Jasiak					10	—
Ks. J. Motyka					10	—
Ks. W. Rogoziewicz					3	—
Ks. Fr. Siedlik					15	—
Ks. T. Stawarz					10	—
Ks. J. Wnękowicz					5	—
Ks. J. Zięba					10	—
Związek Misyjny Kleru					77	—
Urząd paraf. z Mielca					152	10
Łękawica (tercjarze)					21	59
Odsetki					18	90
		214	3786	54	574	18

Sprawozdanie Związku Misyjnego Kleru diecezji tarnowskiej za rok 1927

W dniu 31 grudnia ub. r. do Związku Misyjnego Kleru należało 318 kapłanów, z których 67 zapisało się w roku ubiegłym. Nadto do Związku należy 36 alumnów Sem. duch.

Dochód z wkładek członkowskich wynosił w r. 1927 . . . . . . 1614·62 Zł

Rozchód *a)* Do centrali posłano . . . . 1230·00 Zł

b) Dyrektor tj. „Dzieła Rozkrzewienia Wiary“ na wydatki tegoż Stowarzyszenia otrzymał . . . . 77·65 Zł

c) Podróż ks. Dyrektora Związku Misyjnego Kleru na kongres misyjny do Poznania . . . . 65·00 Zł

d) Poczta i druki . . . . 5·95 Zł

Razem . . 1378·60 Zł

Pozostało w kasie na rok 1928 . . . . 236·02 Zł

Karty rejestracyjne

Po otrzymaniu wyjaśnień od Jego Eminencji Ks. Kardynała Prymasa odwołujemy nasze zarządzenie zawarte w Kurendzie III ex 1928 i polecamy wypełnić formularze statystyczne, jednakże z temi zastrzeżeniami:

1. Księża Proboszczowie przed odesłaniem wypełnionych formularzy do starostwa, prześlą je Kurji Biskupiej do przejrzenia i do aprobaty.

2. Oddając Starostwu formularz statystyczny z ewentualnemi poprawkami, poczynionemi przez Kurję Biskupią, prześlą jednocześnie kopję tegoż formularza Kurji Biskupiej, a drugą kopję złożą do Archiwum parafjalnego.

3. W rubryce dochodów powinni Księża podać sumę zdeklarowaną w urzędzie skarbowym do podatku dochodowego.

Sacra Congregatio Rituum

DUBIA

CIRCA ORATIONEM SSMI SACRAMENTI IN MISSA DICENDAM

Sacrae Rituum Congregationi sequentia dubia pro opportuna solutione proposita fuerunt, nimirum:

I. „An Oratio Ssmi Sacramenti, extra tempus Orationis XL Horarum dicenda sit in qualibet Missa quae celebratur ad altare, ubi Ssmum Sacramentum statim post Missam exponatur pro publica causa, dummodo Missa vel Commemoratio in Missa occurrens non sit de identico Domini Mysterio".

II. „An praefata Oratio in eadem Missa, etiam occurrentibus Festis solemnioribus universalis Ecclesiae, recitanda sit semper sub altera conclusione, post Orationes a Rubricis praescriptas et ante Collectas a loci Ordinario imperatas".

III. „An extra tempus Orationis XL Horarum, perdurante per aliquod tempus extra aliam sacram functionem expositione et adoratione Ssmi Sacramenti pro publica causa in omnibus Missis tam cantatis quam lectis addi debeat Oratio Ssmi Sacramenti, etiam occurrentibus Festis solemnioribus universalis Ecclesiae, dummodo Missa vel commemoratio in Missa occurrens non sit de identico Domini Mysterio, et exceptis Missis quae in Commemoratione Omnium Fidelium Defunctorum celebrentur".

Et Sacra Rituum Congregatio, audito specialis Commissionis suffragio, omnibus perpensis ita rescribendum censuit:

„Affirmative in omnibus, ad mentem Decreti *Romana* seu *Instructio* circa Missas in Oratione XL Horarum celebrandas, diei 27 Aprilis 1927; sed si Oratio Ssmi Sacramenti teneat locum Missae votivae impeditae de Ssmo Sacramento ex Apostolico Indulto concessae vel a loci Ordinario pro re gravi et publica simul, causa praescriptae, dicatur sub unica conclusione cum prima Oratione Missae".

Facta postmodum de his Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae XI per infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Praefectum relatione, Sanctitas Sua resolutionem et mentem eiusdem Sacrae Congregationis ratam habuit, probavit, et servari mandavit. Die 11 Ianuarii 1928. *A. Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rnfinae,*

S. R. C. Praefectus.

L. S. *Angelus Mariani,* Secretarius.

Uzupełnienie wykazu ofiar z Kurendy XIII ex 1927

Małe Seminarjum: Biecz 18·45, Wola Gołego 30·73, X. Niedojadło 5, Łężkowice (M) 5.

Zmiany wśród Duchowieństwa

Jego Świątobliwość Ojciec św. Pius XI raczył zamianować ks. Dra Władysława Mysora, Prałata — Scholastyka Kapituły katedralnej, Protonotarjuszem ad instar particip.

Instytuowany na probostwo w Wojniczu, ks. Jan Rzepka, wicerektor Seminarjum duchownego.

Administratorami zamianowani: ks. Alojzy Całka w Szyku (excurrendo); ks. Józef Śledź w Podegrodziu.

Ks. Antoni Gliński, proboszcz w Łączkach Kuch., odznaczony expos. can.

Ks. Józef Barszcz, wikarjusz w Limanowej zamianowany wicerektorem Seminarjum duchownego.

Ks. Wojciech Koszyk, wikarjusz w Wojniczu, przeniesiony do Limanowej.

Krzyże pro Ecclesia et Pontifice otrzymali: p. Stanisław Gałziński, notarjusz w Limanowej i p. Dr Józef Dutkiewicz, radca Sądu Okręgowego w Tarnowie.

Zmarli

Ks. Walenty Święch, proboszcz w Szyku, 1 marca, w 61 roku życia a 31 kapłaństwa; ks. Jan Oleksik, proboszcz w Podegrodziu, 6 marca, w 71 roku życia a 47 kapłaństwa. S. pr. a.

R. i. p.!

Z KURJI BISKUPIEJ

W Tarnowie, dnia 1 maja 1928

† LEON Bp.

Ks. Roman Sitko
kanclerz

Nakładem Kleru Diecezjalnego Z Drukarni Zygmunta Jelenia w Tarnowie